

Scheiden in ondernemersland

Een praktijkgericht onderzoek op het gebied van het huwelijksvermogensrecht ten behoeve van VDB Advocaten en Notarissen

Auteur:
Onderwijsinstelling:
Opdrachtgever:
Plaats:
Datum:

H. (Hanin) al Moubarak
Juridische Hogeschool Avans-Fontys
VDB Advocaten en Notarissen
Waalre
29 mei 2017

Inhoudsopgave

Bijlage 1	Tabel (1997-2003)
Bijlage 2	Tabel (2004-2009)
Bijlage 3	Tabel (1902-1996)
Bijlage 4	Voorbeeld kasstroomoverzicht
Bijlage 5	Voorbeeldoverzicht van een positieve kasstroom
Bijlage 6	Akte van huwelijkse voorwaarden
Bijlage 7	Considerans
Bijlage 8	Schenkingsakte

Bijlage 1

Soorten huwelijkse voorwaarden in Nederland gemeten in procenten (1997-2003)

Jaar Koude uitsluiting Verrekenstelsel Beperkte gemeenschap Overig

1997	3,8	74,2	17,6	4,4
1998	6,0	71,7	18,0	4,3
1999	9,8	63,4	22,9	3,9
2000	3,9	71,5	19,8	4,8
2001	7,2	67,3	22,1	3,4
2002	5,7	66,7	22,4	5,2
2003	6,3	66,6	18,3	7,8

Bijlage 2

Soorten huwelijkse voorwaarden in Nederland gemeten in procenten (2004-2009)

Jaar	Zuivere koude uitsluiting	Verrekenstelsel	Beperkte gemeenschap	Wettelijke gemeenschap
2004	13,9	55,3	23,4	4,0
2005	15,7	55,5	19,2	4,7
2006	14,8	48,3	23,8	6,5
2007	16,0	49,3	23,5	5,8
2008	19,1	49,5	20,9	4,6
2009	18,3	50,1	23,8	2,4

Bijlage 3

Soorten huwelijkse voorwaarden in Nederland gemeten in procenten (1902-1996)

Jaar	KU	VI	WV	G.i.	G.h.	G.u.	WD	VS	Ov.
1902	53,0	10,0	33,0	-	-	-	-	-	4
1916	61,0	15,0	22,0	-	-	-	-	-	2,0
1930	72,8	15,3	10,5	-	-	-	-	-	1,4
1957-1961	72,6	9,9	2,7	7,4	-	-	5,6	-	1,8
1970	61,2	7,6	1,4	8,7	-	-	4,6	14,5	2,0
1975	48,4	2,6	0,8	3,9	-	-	2,5	34,8	6,8
1980	27,3	1,4	0,4	2,7	-	-	2,8	62,4	3,6
1985	22,1	0,3	0,1	2,8	-	-	2,2	70,0	2,6
1990	20,1	0,1	0,1	10,2	1,2	-	0,8	66,0	1,4
1994	14,7	0,1	0,0	1,9	1,0	2,0	0,5	73,0	7,6
1995	13,3	0,1	0,0	1,7	1,0	2,2	0,6	73,5	8,4
1996	13,5	0,2	0,1	1,8	1,0	2,2	0,7	72,7	8,6

Verklaring afkortingen:

KU: koude uitsluiting; uitsluiting van iedere gemeenschap van goederen, zonder enig verrekenbeding

VI: gemeenschap van vruchten en inkomsten

WV: gemeenschap van winst en verlies

G.i: gemeenschap van inboedel

G.h: gemeenschap van (woon)huis (abstract of concreet)

G.u: wettelijke gemeenschap van goederen met uitzondering van bepaalde goederen

WD: wettelijk deelgenootschap

VS: verrekenstelsel (m.u.v. wettelijk deelgenootschap)

Ov.: overige stelsels

(- = niet bijgehouden)

Bijlage 4

Voorbeeld kasstroomoverzicht

Kasstroom uit operationele activiteiten

Nettowinst	+	€ 10.750	
Afschrijvingen	+	€ 250	
Toename voorzieningen	+	€ 2.000	
Toename debiteuren	-	€ 3.500	
Toename Voorraad	-	€ 5.000	
Toename crediteuren	+	<u>€ 5.000</u>	
	+		€ 9.500

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

Toename inventaris	-	<u>€ 14.500</u>	
			€ 14.500

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

Toename leningen	+	€ 50.000	
Onttrekking	-	€ 3.000	
Storting	+	<u>€ 25.000</u>	
			€ 72.000
Toename bank	+		€ 67.000

Bijlage 5

Voorbeeldoverzicht van een positieve kasstroom

Ontvangsten	+ € 300.000
Betalingen leveranciers	- € 85.000
Loonbetalingen	- € 85.000
Pensioenafdrachten	- € 20.000
Sociale lastenafracht	- € 25.000
Rente ontvangsten	+ € 15.000
Rente betalingen	- € 20.000
Belasting betaling	- € 30.000
Kasstroom uit de operationele activiteiten	+ € 50.000

Bijlage 6

Akte van huwelijkse voorwaarden

bladzijde 1 4

Dossier: ED-70\rd\az

HUWELIJKSE VOORWAARDEN

Heden, twaalf juni negentienhonderd vijffennegentig, verschenen voor mij, MR CUS MARIA DUIJKERS, notaris ter standplaats Sint-Oedenrode:

1. de heer _____, timmerman, wonende te _____ (gemeente _____), volgens zijn verklaring geboren te _____ (gemeente _____) op _____ januari negentienhonderd achten _____, ongehuwd en nimmer gehuwd geweest, paspoort _____;
2. mevrouw _____, procescontroleuse, wonende te _____ (gemeente _____), volgens haar verklaring geboren te _____ op _____, ongehuwd en nimmer gehuwd geweest, paspoort _____

De comparanten verklaarden de vermogensrechtelijke gevolgen van hun voorgenomen huwelijk te regelen door de volgende:

H U W E L I J K S E V O O R W A A R D E N

Gemeenschap van inboedel

Artikel 1

De echtgenoten zijn gehuwd in gemeenschap van inboedel; elke andere gemeenschap van goederen is tussen hen uitgesloten.

Artikel 2

1. Onder inboedel wordt verstaan huisraad en tot stoffering en meubilering van de woning of woningen van de echtgenoten dienende roerende zaken, met uitzondering van boeken, rijen en verzamelingen van voorwerpen van kunst, wetenschap of geschiedkundige aard, een en ander als bedoeld in artikel 3:5 Burgerlijk Wetboek. Tot inboedelzaken en derhalve tot de gemeenschap, wordt echter tevens geacht te behoren een auto en caravan, voorzover deze niet behoort tot het beroeps- of bedrijfsvermogen van een echtgenoot.
2. Tot de huwelijksgemeenschap behoren mitsdien alle inboedelzaken der echtgenoten, onverschillig door wie, wanneer of op welke wijze verkregen. Van de gemeenschap van inboedel zijn uitgesloten hetgeen gedurende het bestaan van de gemeenschap door schenking, vererving of legaat wordt verkregen of is verworven met aldus verkregen middelen.

Artikel 3

De kosten van verwerving en de kosten van herstel, verfraaiing en onderhoud van de in de gemeenschap vallende of tot de gemeenschap behorende zaken komen ten laste van de echtgenoot die deze kosten heeft gemaakt. Indien en voor zover deze kosten door de andere echtgenoot zijn voldaan of op andere wijze voor zijn rekening genomen, heeft deze deswege geen recht tot terugvordering.

Artikel 4

Ieder van de echtgenoten is bestuursbevoegd ten aanzien van de inboedelzaken.

Roerende zaken en rechten aan toonder

Artikel 5

1. Rechten aan toonder en zaken, die geen registergoederen --
zijn en deel uitmaken van het bedrijfs- of beroepsvermo- --
gen van een echtgenoot, behoren toe aan die echtgenoot, --
ongeacht van wiens zijde deze goederen zijn opgekomen, --
doch onverminderd het in artikel 6 bepaalde. -----
2. Kleding en lijfsieraden zijn eigendom van die echtgenoot,
bij wie deze in gebruik zijn of tot wiens gebruik zij ----
bestemd zijn, ongeacht van wiens zijde deze zaken zijn --
opgekomen en wel zonder enige vergoeding aan de andere --
echtgenoot. -----
Van deze bepaling zijn uitgezonderd: -----
lijfsieraden die door een echtgenoot zijn verkregen door -
erfrecht of schenking. -----
3. Bestaat overigens tussen de echtgenoten een geschil aan --
wie van hen beiden een goed toebehoort en kan geen van ---
beiden zijn recht op dit goed bewijzen, dan wordt het ----
goed geacht aan ieder van de echtgenoten voor de helft ---
toe te behoren. -----
4. Bestaat tussen de echtgenoten een geschil omtrent de -----
grootte van ieders aandeel in een goed, dat zonder aan- --
deelvermelding op beider naam staat, dan worden zij ge- --
acht ieder voor de helft daarin gerechtigd te zijn, be- --
houdens tegenbewijs. -----

Vergoedingen

Artikel 6

De echtgenoten zijn, voor zover niet anders bepaald, ver- ---
plicht aan elkaar te vergoeden hetgeen aan het vermogen van -
de ene echtgenoot is onttrokken ten bate van de andere echt-
genoot, ten bedrage van of naar de waarde ten dage van de ---
onttrekking. -----
Deze vergoedingen zijn terstond opeisbaar, tenzij de rede- --
lijkheid en billijkheid zich hiertegen verzetten. -----

Bestuur

Artikel 7

Indien de ene echtgenoot het bestuur van zijn goederen aan --
de andere echtgenoot overlaat, is laatstgenoemde met inacht-
neming van de bijzondere verhoudingen tussen echtgenoten en -
de aard van de goederen, als een lasthebber voor het door ---
hem gevoerde bestuur aansprakelijk en is hij verplicht des-
wege rekening en verantwoording af te leggen op eerste aan-
zegging. -----

Aansprakelijkheid voor schulden

Artikel 8

Voor de schulden van ieder van de echtgenoten is aansprake- --
lijk degene die de desbetreffende schuld heeft doen -----
ontstaan. Voor schulden aangegaan ten behoeve van de gewone -
gang van de huishouding is ieder van de echtgenoten voor het
geheel aansprakelijk. -----

Inkomen en belastingen

Artikel 9

1. Inkomen -----
a. Onder inkomen wordt verstaan het begrip belastbaar ----
inkomen als bedoeld in de Wet op de inkomstenbelasting
1964 verminderd met de daarover verschuldigde belas-
ting op inkomen en premieheffing-volksverzekeringen, --
waarbij het inkomen dat wordt toegerekend aan één -----

bladzijde 34

- echtgenoot wordt geacht te behoren tot het inkomen van degene die het inkomen feitelijk heeft genoten. -----
- b. Indien één der echtgenoten met zijn werk-of opdracht-gever is overeengekomen, dat de door hem te genieten inkomsten op een ongebruikelijke wijze zullen worden verminderd dan wel op een ongebruikelijk tijdstip zullen worden genoten, wordt hiermee voor de berekening van het inkomen geen rekening gehouden. -----
- c. Niet als inkomen worden aangemerkt inkomsten, welke in de inkomstenbelasting worden belast naar een bijzonder tarief. -----

2. Belastingen -----

- Indien voor de heffing van inkomstenbelasting dan wel vermogensbelasting de inkomens dan wel vermogens van echtgenoten worden toegerekend aan één echtgenoot, zullen de op de betreffende bestanddelen in mindering komende belastingen en premies volksverzekeringen alsmede de voordelen ten gevolge van fiscale aftrekbaarheid worden toegerekend aan de echtgenoot op wie de betreffende bestanddelen betrekking hebben, terwijl de door de ene echtgenoot terzake betaalde belasting dan wel het genoten voordeel dient te worden verrekend met de andere echtgenoot. Tenzij anders overeengekomen zal voor zover het de inkomstenbelasting betreft bij deze berekening worden uitgegaan van het gemiddelde tarief van de echtgenoot aan wie de inkomsten/aftrekbare kosten zijn toegerekend. -----
3. Het in dit artikel bepaalde geldt niet voor zover bijzondere omstandigheden zich daartegen verzetten. -----

Kosten huishouding -----

Artikel 10 -----

1. De kosten van de gemeenschappelijke huishouding, daaronder begrepen de kosten van verzorging en opvoeding van de uit het huwelijk geboren kinderen, van de door de echtgenoten geadopteerde kinderen, alsmede van de kinderen die met beider toestemming in het gezin zijn opgenomen, wat de laatste kinderen betreft voor zover deze kosten niet ten laste van derden komen, worden voldaan uit de inkomens van de echtgenoten naar evenredigheid daarvan; voor zover deze inkomens ontoereikend zijn, worden deze kosten voldaan uit ieders vermogen naar evenredigheid daarvan. Onder deze kosten worden mede verstaan premies voor gebruikelijke verzekeringen, huurpenningen voor de echtelijke woning en renten van geldleningen voor de financiering van de echtelijke woning, de inboedel en de gezinsauto. -----
2. De echtgenoot die over enig kalenderjaar meer heeft bijgedragen in de kosten van de huishouding dan zijn aandeel ingevolge het hiervoor bepaalde, heeft het recht het teveel bijgedragene terug te vorderen van de andere echtgenoot. -----
3. Het recht het aldus teveel bijgedragene terug te vorderen vervalt, indien betaling of verrekening daarvan niet binnen één jaar na de ontbinding van het huwelijk of in geval van scheiding van tafel en bed, binnen een jaar nadat de uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan, heeft plaatsgehad of schriftelijk is gevorderd. -----

Premies van overlijdensrisicoverzekeringen -----

Artikel 11

Premies van overlijdensrisicoverzekering (daaronder het risicodeel van een gemengde verzekering en een ongevalverzekering begrepen) vallen niet onder de kosten van de huishouding.

De begunstigde echtgenoot dient tevens verzekeringnemer te zijn van een dergelijke verzekering en indien dat niet het geval is, wordt de begunstigde echtgenoot geacht verzekeringnemer te zijn. Deze begunstigde echtgenoot draagt de deswege verschuldigde of betaalde premies of koopsommen.

Verrekening van inkomstenArtikel 12

De echtgenoten verplichten zich over elk kalenderjaar hetgeen van hun inkomen in de zin van artikel 9, onder aftrek van hetgeen daarvan is besteed voor de gemeenschappelijke huishouding, overblijft onderling te verrekenen in die zin, dat de ene echtgenoot een vordering verkrijgt op de andere echtgenoot ten bedrage van de helft van het aan diens zijde overblijvende als hiervoor bedoeld. Indien de echtgenoten over en weer een vordering op elkaar krijgen worden de vorderingen door een desbetreffende verklaring verrekend tot het bedrag van de kleinste vordering. Indien aan een echtgenoot langs andere weg iets ten goede komt of is gekomen van het overblijvende van het inkomen van de andere echtgenoot, wordt zijn vordering dienovereenkomstig verminderd.

Artikel 13

1. De uitkering van het verschuldigde moet gedaan worden binnen een jaar na afloop van het desbetreffende kalenderjaar.
2. Ingeval gewichtige redenen zich verzetten tegen prompte voldoening zullen de echtgenoten een redelijke betalingsregeling - al of niet met zekerheidsstelling - treffen waarbij de belangen van beiden in acht genomen worden.

Artikel 14

Het recht tot het vorderen van de verrekening vervalt indien deze niet heeft plaatsgehad of schriftelijk gevorderd is binnen één jaar na ontbinding van het huwelijk of ingeval van scheiding van tafel en bed, binnen een jaar nadat de uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan.

Artikel 15

Geen verrekening heeft plaats:

- a. over de tijd, dat de echtgenoten anders dan in onderling overleg niet samenwonen of dat tussen hen scheiding van tafel en bed bestaat;
- b. over het kalenderjaar dat het inkomen als bedoeld in artikel 12 van een echtgenoot, onder aftrek van de kosten van de huishouding, tengevolge van verlies in een zelfstandig uitgeoefend beroep of bedrijf van die echtgenoot negatief is en over volgende kalenderjaren indien en voorzover het voor verrekening overeenkomstig artikel 12 vatbare inkomen van de betreffende echtgenoot niet het bedrag van het verlies heeft bereikt;
- c. indien een echtgenoot surséance van betaling heeft verkregen, in staat van faillissement verkeert ofwel verkeerd heeft, terwijl het faillissement op andere wijze dan door homologatie van accoord is geëindigd en deze

- echtgenoot op grond van de verrekening een vordering op --
de andere echtgenoot zou verkrijgen; -----
d. voor zover bijzondere omstandigheden zich daartegen ver- --
zetten. -----

Artikel 16 -----

Aanspraken op pensioen en hetgeen daarvoor is opgeofferd ----
worden niet verrekend overeenkomstig artikel 12, echter met --
uitzondering van periodieke uitkeringen die vervallen inge- --
volge een recht op ingegaan pensioen. -----

Boekhouding -----

Artikel 17 -----

De echtgenoten zijn verplicht van hun inkomen en vermogen ---
behoorlijk boek te houden en aan de andere echtgenoot de ---
boeken en bijbehorende bescheiden op eerste vordering ter ---
inzage te verschaffen. -----

Pensioen -----

Artikel 18 -----

1. Indien het huwelijk van de echtgenoten door echtscheiding
wordt ontbonden danwel indien tussen de echtgenoten de ---
scheiding van tafel en bed wordt uitgesproken, zullen de --
door de echtgenoten opgebouwde pensioenaanspraken worden --
verevend conform het in de artikelen 2 en 3 bepaalde van --
de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding. -----
2. Indien het huwelijk door echtscheiding is ontbonden, ----
heeft de vereveningsgerechtigde het recht zijn aanspraken
als bedoeld in lid 1 alsmede de aanspraak op nabestaan- --
denpensioen om te zetten in een eigen pensioenaanspraak --
als bedoeld in artikel 5 van de Wet verevening pensioen- --
rechten bij scheiding, mits de vereveningsgerechtigde ----
binnen zes maanden na de ontbinding van het huwelijk per --
aangetekende brief heeft meegedeeld aan de verevenings- --
plichtige van dit recht tot omzetting gebruik te maken. --
De omzetting is slechts geldig, indien de betrokken pen- --
sioenuitvoerder(s) schriftelijk heeft/hebben verklaard ---
hiermee in te stemmen. -----
De echtgenoten geven elkaar over en weer een onherroepe- --
lijke volmacht om na de totstandkoming van de echtschei- --
ding alle handelingen te verrichten teneinde te bewerk- --
stelligen, dat de vereveningsgerechtigde een eigen aan- --
spraak zal verkrijgen. -----

Verblijvensbeding inboedel -----

Artikel 19 -----

1. Bij overlijden van een echtgenoot zullen alle tot de ge- --
meenschap van inboedel behorende zaken zonder vergoeding --
geheel in eigendom verblijven aan de langstlevende der ---
echtgenoten, tenzij alsdan opheffing der gemeenschap, ----
echtscheiding of scheiding van tafel en bed tussen de ----
echtgenoten bij vonnis is uitgesproken ofwel een vorde- --
ring hiertoe in rechte aanhangig is. -----
2. De echtgenoten verlenen elkaar over en weer volmacht ter --
uitvoering van de verplichting tot levering van de krach- --
tens lid 1 verbleven zaken. Deze volmacht is onherroepe- --
lijk. -----

Slotverklaringen -----

De comparanten verklaarden voorts: -----
Ten aanzien van het tussen hen geldende huwelijksgoederen- --
recht is het Nederlandse recht van toepassing. -----

bladzijde 6

Hun huwelijk zal worden voltrokken te Sint-Oedenrode -----
op zestien juni negentienhonderd vijftiennegentig. -----
De comparanten zijn mij, notaris, bekend en hun identiteit --
is door mij, notaris, aan de hand van de hiervoor gemelde en
daartoe bestemde documenten vastgesteld. -----
WAARVAN AKTE in minuut is verleden te ----- op de --
datum in het hoofd van deze akte vermeld. -----
Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte aan de com- --
paranten hebben dezen eenparig verklaard van de inhoud van --
deze akte te hebben kennis genomen en op volledige voorle- --
zing geen prijs te stellen. -----
Vervolgens is deze akte onmiddellijk na beperkte voorlezing --
door de comparanten en mij, notaris, ondertekend. -----
volgt ondertekening. -----

VOOR AFSCHRIFT

3

Getekend voor inschrijving

1995

De griffier

Bijlage 7
Considerans

NOTARISKANTOOR

KOPIE

De heer
mevrouw
straat
(gemeente)

dossier: 1995

Betreft: uw huwelijkse voorwaarden

Geachte heer en mevrouw ,

Bij deze bevestig ik u de afspraak om de akte houdende uw huwelijkse voorwaarden op ons kantoor te passeren op maandag 1 juni aanstaande om 9.30 uur, van welke akte u bijgaand een concept aantreft.

Ik verzoek u op gemeld tijdstip aanwezig te zijn.

Uitgangspunt is geweest:

- de inboedel wordt gemeenschappelijk (ervan uitgaande dat ieder van u ongeveer gelijkwaardig in de kosten daarvan heeft bijgedragen);
- de kosten van de huishouding worden betaald naar verhouding van ieders inkomen;
- ieders loon, waaronder de ter beschikking gestelde winst van een onderneming, wordt samen gedeeld;
- opgebouwde pensioenen, worden verevend/verrekend volgens de wet;
- de vermogensopbouw vindt overigens voor ieders eigen rekening plaats en wordt bij beëindiging van het huwelijk, niet samen gedeeld.

Eventuele op- of aanmerkingen, speciaal indien deze aanleiding mochten zijn om wijzigingen in de tekst der akte aan te brengen, verneem ik graag tijdig van u, zo ruim mogelijk voor het passeren der akte.

Inmiddels teken ik,

met vriendelijke groeten,

Nieuwe IDENTIFICATIEPLICHT

Bijlage 8
Schenkingsakte

AKTE VAN SCHENKINGS / SCHENKINGSAANGIFTE

De ondergetekenden:

1. De heer , wonende aan de te , gemeente
gehuwd ;

hierna te noemen **schenker**,

en

2. De heer , wonende aan de te .
, buiten gemeenschap van goederen gehuwd met . ;

hierna te noemen **begiftigde**.

Bovengenoemde partijen verklaren het volgende:

Begiftigde heeft in 1997 van schenker 34 aandelen aangekocht in

BV. De overdracht is via notariële akte vastgelegd.

De koopsom van deze aandelen bedraagt f 34,-.

Overeenkomstig de notariële akte wordt de afhandeling van de koopsom tussen schenker en
begiftigde verder afgewerkt.

Dientengevolge heeft schenker het volgende besloten:

Schenker heeft aan begiftigde in het jaar 1997 de koopsom van de aandelen geschenken
zijnde een bedrag groot f 34,-, (zegge vierendertig gulden) welke schenking door begiftigde
is aanvaard onder de volgende voorwaarden:

1. De schenking hoeft niet te worden ingebracht in de nalatenschap van schenker
indien deze mocht overlijden.
2. Hetgeen ten gevolge van deze schenking is verkregen en de eventuele vruchten
daarvan, alsmede al hetgeen door beleggingen of wederbelegging daarvoor in de plaats
treed, zal niet vallen in enige vermogensrechtelijke gemeenschap of kan niet worden
betrokken bij enig verrekenbeding krachtens huwelijks-goederenrecht of
samenlevingsovereenkomst.
3. De schenking valt onder de wettelijke schenkingsvrijstelling.

Aldus overeengekomen in 1997 en schriftelijk vastgelegd

Schenker:

Begiftigde: